

на свободата на гражданинът е необходимо, ни най малко не сѫ е стъсняваль въ това отношение, ний не виждаме никаква логика въ думитѣ му. Нѣма защо да цитираме дати отъ неговата политическа дѣятельност, нѣма защо да указвамъ на факти, гдѣто гражданинъ не всѣкога сѫ се прѣслѣдвали на основание на законитѣ. И ако попитате Каравелова на какво основание е вършилъ това, той ще отговори прѣспокойно, че така сѫ го изисквали интереситѣ на страната.

Изобщо, г-да сѫдии, както и отъ поведението, което държа прѣдъ насъ на сѫдебното слѣдствие подсѫдимий Каравеловъ, така сѫщо и отъ неговите показания, — нека не кривимъ душата си, нека отдадемъ справедливостъ — забѣлѣжвамъ въ него човѣкъ интелигентенъ, човѣкъ, по видимому, съ душевни качества такива, каквито желая на всѣки български министръ. Но азъ съмъ длъженъ да призная, че намѣрвамъ въ Каравелова два главни недостатъци, като бившият и бѫдящий политически мажъ. Първия отъ тѣзи недостатъци е недостатъкъ въ куражъ за водение на българскитѣ дѣла въ времена трудни, каквито бѣха прѣди и послѣ 9-ий Августъ. Г-нъ Каравеловъ има куражъ, да не се стъснява съ законитѣ постановления, съ свободата на гражданинъ, съ интернирация, съ истезания ако щете, — за това никой нищо не му възрази, кюораво и кюонаво у настъ вървѣше подирѣ му, на заминаванието му урра се викаше. — Можемъ ли да допустнемъ, че г-нъ Каравеловъ е изгубилъ изъ прѣдъ видъ новата ера, която самъ той създаде за България? Да изпустнемъ ли изъ видъ, че г-нъ Каравеловъ не е можалъ да забѣлѣжи, че народа иде въ съзнание, той разбира, какво нѣщо е протекторатъ, той разбира идеалитѣ си, за достиганието на които не сѫ скажпи нищо да пожертвува. Обаче, куражътъ се исчерпа и той се подплъзна. Но, г-да, вториий недостатъкъ, когото азъ забѣлѣжихъ въ г-на Каравелова надвишава недостатъкътъ му въ енергията. Това е безпрограмность, безцѣлностъ въ водението на дѣржавнитѣ работи. Сатрапство, автократство отъ негова страна. Той иска да му се подчиняватъ, той се гордѣе, че лицата които днесъ стоятъ на чело на управлението, сѫ вървѣли подирѣ му и той иска това и днесъ. И на въпроса — защо вий, които водите отчаянна борба въ изборитѣ, нѣмате программа, нѣмате черно на бѣло, написано на книга, съ което да подмамите, да повлияете обществото, за да върви